

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління

Кафедра Фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки і управління

Віталій КАРПЕНКО

Підпис

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

27 червня 2024 р.

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна Управління інноваціями та інвестиціями

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Доценко Інна Олексіївна
Профайл викладача	https://fbss.khmnu.edu.ua/doczenko-inna-oleksiyivna/
E-mail викладача(ів)	dotsenkoi@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8976
Навчальний рік	2024-2025
Консультації	Очні: вівторок, 6-та пара, 4-507 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю (Zoom. ID: 6114333787. Пароль: 0505)

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Аудиторні заняття				Семінарські заняття	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
		Кредити ЄКТС	Години	разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
В	Д	4	120	54	36		18		66			+	
В	З	4	120	14	10		4		106			+	

Анотація дисципліни

Освітня компонента «Управління інноваціями та інвестиціями» належить до вибіркових компонентів, спрямований на формування фахових компетенцій у сфері управління інвестиційною та інноваційною діяльністю підприємств (установ, організацій) шляхом застосування сучасних методів та прийомів, використання інформаційних технологій, найкращого практичного досвіду.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування у здобувачів вищої освіти системи знань, умінь і навичок щодо теоретичних і практичних засад управління інвестиційною та інноваційною діяльністю, формування та реалізації стратегій інвестиційно-інноваційного розвитку фінансових і нефінансових установ, оволодіння методичними підходами з розробки, аналізу, обґрунтування ефективних управлінських рішень з розвитку підприємств (установ, організацій) на інвестиційно-інноваційних засадах в умовах невизначеності та ризику.

Завдання дисципліни. Опанування здобувачами спеціальних понять, категорій, систем інноваційно-інвестиційного управління в фінансових та нефінансових установах; набуття практичних навичок з оволодіння методичним інструментарієм інноваційно-інвестиційного менеджменту; визначення методів та інструментів інноваційно-інвестиційного проектування; умінь управляти інноваційним розвитком підприємств (установ, організацій), інноваційним проектом, ризиками тощо.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни повинен: **знати** сутність та основні теоретичні аспекти інвестиційно-інноваційної діяльності, теорію та методологію управління інноваційно-інноваційними процесами; **вміти** розробляти стратегію управління інноваційним розвитком та застосовувати інноваційні підходи у сфері діяльності фінансових і нефінансових установ; **обґрунтувати** вибір варіантів управлінських рішень у сфері

інвестиційної діяльності установ та *оцінювати* їх ефективність; *здійснювати* оцінку інвестиційних ризиків, обґрунтовувати методи їх мінімізації.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Сутність та основні поняття управління інноваціями.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття.	3	[3, с. 4-27; 4, с. 9-49]
2	Управління інноваційною діяльністю.	Сутність та основні поняття управління інноваціями. Управління інноваційною діяльністю.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття, виконання кейсу.	5	[1, с. 15-42; 7, с. 9-22]
3	Стратегічне управління інноваційним розвитком фінансових та нефінансових установ.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття, виконання кейсу	5	[6, с. 48-55; 7, с. 41-52; 9, с. 2413]
4	Управління інноваційними процесами.	Стратегічне управління інноваційним розвитком фінансових та нефінансових установ. Управління інноваційними процесами.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття, виконання кейсу	5	[4, с. 57-107; 7, с. 56-61]
5	Управління інноваційними проектами.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття.	3	[4, с. 223-273; 7, с. 189-215]
6	Управління інноваційними проектами.	Управління інноваційними проектами.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття, підготовка до тестування.	5	[4, с. 223-273; 7, с. 189-215]
7	Теоретичні засади інвестиційного менеджменту.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття.	3	[2, с. 8-32; 3, с. 6-27]
8	Теоретичні засади інвестиційного менеджменту.	Теоретичні засади інвестиційного менеджменту.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття.	3	[2, с. 8-32; 3, с. 6-27]
9	Управління та планування інвестиційної діяльності фінансових та нефінансових установ.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття.	3	[1, с. 87-94; 3, с. 29-55]
10	Управління та планування інвестиційної діяльності фінансових та нефінансових установ.	Управління та планування інвестиційної діяльності фінансових та нефінансових установ.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття.	3	[1, с. 87-94; 3, с. 29-55]
11	Інвестиційна стратегія підприємства.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття.	3	[3, с. 56-83; 5, с. 74-94; 12, с. 6-12]
12	Інвестиційна стратегія підприємства.	Інвестиційна стратегія підприємства.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття.	3	[3, с. 56-83; 5, с. 74-94; 12, с. 6-12]
13	Управління інвестиційною діяльністю інноваційних підприємств.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до практичного заняття.	3	[1, с. 57-94; 5, с. 105-139; 10, с. 260-283]

14	Управління інвестиційною діяльністю інноваційних підприємств.	Управління інвестиційною діяльністю інноваційних підприємств	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до практичного заняття.	3	[1, с. 57-94; 5, с. 105-139; 10, с. 260-283]
15	Управління ризиками інвестиційно-інноваційної діяльності.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до практичного заняття.	3	[4, с. 273-318; 7, с. 218-242]
16	Управління ризиками інвестиційно-інноваційної діяльності.	Управління ризиками інвестиційно-інноваційної діяльності.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до практичного заняття, виконання кейсу.	5	[4, с. 273-318; 7, с. 218-242]
17	Особливості інвестиційно-інноваційної діяльності фінансових установ.		Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11, підготовка до практичного заняття, підготовка до тестування.	5	[3, с. 106-126; 7, с. 266-271; 10, с. 260-283]
18	Особливості інвестиційно-інноваційної діяльності фінансових установ.	Особливості інвестиційно-інноваційної діяльності фінансових установ	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11, підготовка до практичного заняття.	3	[3, с. 106-126; 7, с. 266-271; 10, с. 260-283]

Примітка: * Лекції проводяться щотижня по дві години, практичні заняття проводяться раз у два тижня по дві години по чисельнику чи знаменнику, відповідно до розкладу занять.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-organizaciyu-osvitnogo-procесу.pdf>, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. Термін виконання ситуаційних завдань та кейсів на практичному занятті вважається своєчасним, якщо здобувач виконав їх на наступному занятті після отримання завдання. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Здобувач вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватися як для роботи в системі Moodle, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання практичних занять.

Під час роботи над ситуаційними завданнями та кейсами студент має дотримуватися політики доброчесності, яка викладена у Кодексі академічної доброчесності учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету (<https://vzia.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). У разі виявлення плагиату здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти залежать від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом вирішення ситуаційних завдань (кейсів). Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та вирішувати ситуаційні завдання (кейси).

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль (залік)
	Тестовий контроль	Кейси	
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 4)	Т. 1-5	Т. 6-11	За рейтингом
Т. 1-11	Т. 1-5	Т. 6-11	Т. 1-11
ВК: 0,4	ВК: 0,3	ВК: 0,3	ВК: 0,0

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна робота		Семестровий контроль (залік) За рейтингом
Тестовий контроль	Контрольна робота		
Т. 1-11	Якість виконання	Оцінка за захист	ВК: 0,0
ВК: 0,4	ВК: 0,3	ВК: 0,3	

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом (може бути інший варіант). Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Відповідність набраних балів за тестове завдання вітчизняній оцінці

Сума балів за тестове завдання	1–10	11–12	13–15	17-20
Оцінка	2	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин (для закритої форми тестів – по одній хвилині на кожне завдання). Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 20 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі в модульному середовищі Moodle. При отриманні негативної оцінки, тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання кейсів

Максимальний бал за відмінне розв'язання кейсу складає 10 балів. Здобувач отримує бали відповідно до ієрархії, як результат виконання визначених у кейсі завдань:

Критерії відповіді	Сума балів за завдання	Оцінка
Уміння чітко виявляти проблеми, ґрунтовні оригінальні пропозиції щодо вирішення проблемної ситуації, заданої у кейсі, висока спроможність застосування здобутих теоретичних знань з дисципліни у практичних ситуаціях, використання цікавого додаткового фактичного матеріалу (наприклад, статистичних даних для обґрунтування власної позиції), уміння логічно, послідовно викладати своє бачення у процесі обговорення, здатність якісно подавати свою позицію у різних формах.	8-10	5
Уміння чітко виявляти проблеми, наявні пропозиції щодо вирішення проблемної ситуації, заданої у кейсі, наявність у відповіді теоретичних знань з дисципліни у практичних ситуаціях, уміння викладати власне бачення у процесі обговорення, результат виконання поданий у заданій формі.	5-7	4
Пропозиції, що частково вирішують проблемну ситуацію, задану у кейсі, присутність у відповіді теоретичних знань з дисципліни, але допущені суттєві недоліки щодо обґрунтування позиції, мови викладу, форм подання.	3-4	3
Пропозиції, що або взагалі не мають стосунку до вирішення проблеми або частково вирішують проблемну ситуацію, задану у кейсі, слабка присутність у відповіді теоретичних знань з дисципліни, допущені суттєві недоліки щодо обґрунтування позиції, що ставлять її під сумнів, мова викладу та форми подання лише частково відповідають професійному рівню або взагалі не відповідають.	0-2	2

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання
A	4,75-5,00	5	Зараховано Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок. Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками. Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
B	4,25-4,74	4	
C	3,75-4,24	4	

D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3.00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Питання для самоконтролю результатів навчання

- 1 Характеристика інноваційних процесів.
- 2 Циклічна концепція розвитку інновацій. Поняття інноваційного циклу.
- 3 Класифікація інновацій за місцем їх походження, здійснення та впливу на соціально-економічні процеси.
- 4 Основні етапи та стадії інноваційного процесу.
- 5 Моделі інноваційного процесу.
- 6 Особливості організаційних форм забезпечення інноваційної діяльності.
- 7 Джерела і види фінансування інноваційної діяльності.
- 8 Місце інноваційної політики підприємства в загальній стратегії розвитку.
- 9 Складові елементи інноваційної політики підприємства.
- 10 Прогнозування і планування інноваційної діяльності підприємств.
- 11 Ефективність інноваційної діяльності.
- 12 Удосконалення інноваційної діяльності як основа досягнення стратегічного конкурентної переваги підприємства.
- 13 Управління інноваційним розвитком підприємства.
- 14 Особливості стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства.
- 15 Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні.
- 16 Малий інноваційний бізнес, життєвий цикл і тенденції розвитку.
- 17 Інноваційні венчурні фонди.
- 18 Інноваційний потенціал та його оцінка.
- 19 Стратегічне управління інноваційним розвитком організації.
- 20 Вплив структури управління на інноваційні можливості організації.
- 21 Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності.
- 22 Основи теорії управління проектними ризиками.
- 23 Методи аналізу невизначеності та ризику.
- 24 Обґрунтування економічної ефективності інноваційного проекту.
- 25 Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів.
26. Методи оцінки інноваційних проектів.
- 27 Врахування проектних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проектів.
- 28 Управління інноваційними інвестиціями підприємства як інструмент реалізації інноваційної стратегії.
- 29 Правила прийняття рішень при інноваційному інвестуванні.
- 30 Підходи до планування інвестування інноваційної діяльності.
31. Інновації в основні засоби як об'єкт інвестування.
- 32 Інвестиційний проект: поняття, особливості та класифікація.
- 33 Інвестиційний проект.
- 34 Основні завдання інвестиційного менеджменту.
- 35 Концепція оцінки вартості грошей у часі під час здійснення інвестиційної діяльності підприємства.
- 36 Інфляція та її вплив на результати інвестиційної діяльності.
- 37 Класифікація інвестиційних ризиків за окремими ознаками.
- 38 Методичний інструментарій кількісної оцінки інвестиційних ризиків.
- 39 Поняття моніторингу інвестиційного ринку та принципи його організації на підприємстві.
- 40 Поняття інвестиційної привабливості.
- 41 Особливості розрахунку потреби в інвестиційних ресурсах підприємства для здійснення реальних та фінансових інвестицій.
- 42 Сучасні методи фінансування окремих інвестиційних проектів і програм.
- 43 Критерії ефективності реальних інвестиційних проектів.
- 44 Бізнес-план реального інвестиційного проекту, методичні засади його розробки.
- 45 Управління інвестиційними ризиками: профілактика, мінімізація і запобігання окремим видам інвестиційних ризиків.

Рекомендована література

Основна

- 1 Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник для здобувачів ступеня магістра / О. В. Гук, Л. П. Шендерівська, Г. А. Мохонько. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. – 186 с.
- 2 Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник / О. Є. Гудзь, П. А. Стецюк. – Львів: ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2020. – 223 с.
- 3 Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. (практикум) / С. В. Качула, С. М. Халатур, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Н. П. Дуброва. – Дніпро: Монолит, 2022. – 204 с.
- 4 Інноваційний менеджмент: підруч. / П. П. Микитюк, В. Я. Брич, М. М. Шкільняк, Ю. І. Микитюк – Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2019. – 518 с.
- 5 Менеджмент інвестиційної діяльності: підручник / за заг. ред. М. П. Бутка. – Київ: ЦУЛ, 2021. – 480 с.
- 6 Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях / М. І. Копитко. – Львів : ЛьвДУВС, 2019. – 292 с.
- 7 Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. / М. І. Копитко, Н. В. Блага. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 296 с.

Додаткова

- 8 Dotsenko, I. Tax Burden in the System of Investment Appeal Assessment of an Enterprise in the Context of Globalization and Transformation of National Economy / I. Dotsenko, L. Matviychuk, V. Klochkovska, O. Klochkovskyi, L. Sachynska // Lecture Notes in Networks and Systems. – 2023. – 621 LNNS. – 536–546. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-26956-1_51
- 9 Dotsenko, I. Innovative development of agrarian enterprises of Ukraine in the context of the Fourth Industrial Revolution / Kyrylov, Y., Hranovska, V., Zhosan, H., Dotsenko, I. // AIP Conference Proceedings. – 2022. – 2413. – 040014. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219164716>.
- 10 Dotsenko I. Стратегічне управління в умовах діджиталізації бізнес-процесів банківської діяльності / International security studios: managerial, economic, technical, legal, environmental, informative and psychological aspects. International collective monograph. Georgian Aviation University. Tbilisi, Georgia 2023. S.260-283.
- 11 Dotsenko I. Investment climate of ukraine: trends and prospects. Theoretical and scientific approaches to the problems of modern economy: monography / R. Kvasnytska, I. Dotsenko // International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2020. p. 164-172.
- 12 Доценко І. Модель оцінки інвестиційної привабливості підприємства / І. О. Доценко, Л. О. Матвійчук // Modeling the development of the economic systems. – 2021. – № 2. – С. 6-12.

Розробник

к.е.н., доцент Інна ДОЦЕНКО

Погоджено

Гарант ОПП

к.е.н., доцент Інна ДОЦЕНКО

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку

д.е.н., професор Ніла ХРУЩ